

Quina altra llengua s'ho deixaria fer, això?

written by Jordi Badia Pujol | 17 de juny de 2017

Potser ja l'heu vist alguna vegada, aquest programa. Es diu «No perdis el compàs» i el fan cada dissabte al vespre, en lloc de l'«Oh, happy day».

Trobo que hi hem perdut, amb aquest canvi. I no tan sols pel contingut. Hi hem perdut, sobretot, per la llengua.

En aquest programa hi ha tot de proves sobre cançons. I, francament, és una magnífica oportunitat de comprovar que els catalans en sabem molt, de música... espanyola. No podem perdre el compàs en això, tampoc. Les peces musicals del concurs solen ésser en català i castellà, tants a tants, més un percentatge menor en anglès. Tot molt trilingüement correcte...

Però, ep!: això és TV3 i, per tant, el català és la llengua vehicular del programa. O figura que ho és.

«No perdis el compàs» és un programa que fan conjuntament i emeten alhora TV3 i IB3, les televisions del Principat i de les Illes Balears. Hi ha una presentadora mallorquina, Victòria Maldí, i un de principatí, José Corbacho. Ja en vam parlar [en un altre article](#), fa mesos. I la temença s'ha complert: el català del presentador és una llengua deixatada, molt deixatada. Per preparar aquest article, he resistit mig programa i us puc oferir una tria selecta dels grans moments lingüístics d'en José Corbacho.

La part més deixatada és la **fonètica**. Si fa cap vocal neutra o cap vocal oberta és de casualitat. Tot sovint, quan un grup encerta una resposta, li assigna «un **puntEt**», amb e tancada. Però això rai. Mireu la frase següent: totes les vocals majúscules hi són mal pronunciades: «**H**em **A**c**A**bat: **c**inc, **t**r**E**s, **d**os. **A**n**E**m **A** r**E**p**A**ssar **m**Arc**A**dors: **E**ls **b**laus **A**mb **c**inc, **E**ls **g**r**O**cs

Amb trEs». Després, és clar, hi ha les LL, que canvia per I o per G (!!): «**Ens ha fet baiar**», «**No podem GEgir**», «**orEiAs prEpAradAs**»... Ara, l'especialitat d'en Corbacho són les esses sonores. Parla tota l'estona de la «**múSSica**» (a cada programa, és clar) i també de «**l'equip roSSa**»; un dels concursants es diu Ignasi, però ell l'anomena sistemàticament «**IgnassI**»; la capital de la meua comarca és «**ManreSSa**»... Ah, i sabeu quan va néixer Frank Sinatra? «**El doTSA de deSSembrA de mil nou-cents quinSA**».

La **sintaxi** tampoc no se n'escapa pas, de la trinxadissa. L'expressió «**ANEM a veure**» (en compte de «vegem» o «passem a veure», etc.) s'hi sent a cada pas. De vegades, l'escurça; però l'escurça tant que el verb ja no és *veure*, sinó «**vera**». Quan la companya diu «Era la primera prova», ell respon: «**I tant! HI haurà més!**», en lloc de «N'hi haurà més!» (suposo que n'hem d'estar contents: de dos pronoms febles, n'encerta un...).

El **lèxic i la fraseologia** també fan ericar els cabells. Si vol saber quin parentiu tenen els concursants d'un mateix grup, els ho demana així, sense manies: «Quin **parentesco** teniu?». Explica que quan era jove portava «**hombreras**». I de vegades, quan veu que un concursant es pica, s'empipa o s'emprenya, li sembla que «**es mosqueja**». En un moment determinat deixa anar: «**Mans A DALT**». I quan l'espectador encara està estabornit i confia que potser no ho ha sentit bé, hi insisteix, bo i cridant: «**A DALT! A DALT!**». Per què ens hem de complicar la vida dient «enlaire», oi, Corbacho?

Ara, això sí, demostra que és un home que coneix perfectament la realitat i els tòpics dels Països Catalans, especialment de les Illes Balears. I per això etziba a una concursant: «**Recorda que ets de Menorca, la iia de sa calma.**» (No era Mallorca? Bah, tant li fot!).

En fi, per a sucra-hi pa (o, com probablement diria ell, «no té desperdici»...)

Us he preparat un vídeo de cinquanta-cinc segons, amb tots aquests regals aplegats. Però abans us he d'avisar: pot ferir-vos la sensibilitat lingüística. Si us passa, bon senyal.